

Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (szósta izba)

z dnia 15 września 2016 r.*

REACH — Opłata należna za rejestrację substancji — Ulga przyznana mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom — Błąd w oświadczeniu dotyczącym rozmiaru przedsiębiorstwa — Zalecenie 2003/361/WE — Decyzja nakładająca opłatę administracyjną — Określenie rozmiaru przedsiębiorstwa — Uprawnienia ECHA

W sprawie T-675/13

K Chimica Srl, z siedzibą w Mirano (Włochy), reprezentowana przez adwokatów R. Buizzę oraz M. Rotę,

strona skarżąca,

przeciwko

Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA), reprezentowanej początkowo przez M. Heikkilä, A. Iber, E. Bigi, E. Maurage'a i J.P. Trnkę, a następnie przez M. Heikkilä, E. Bigi, E. Maurage'a i J.P. Trnkę, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez adwokata C. Garcię Molyneux,

strona pozwana,

mającej za przedmiot, po pierwsze, wniosek na podstawie art. 263 TFUE o stwierdzenie nieważności decyzji ECHA SME(2013) 3665 z dnia 15 października 2013 r., w której ECHA stwierdziła, że skarżąca nie przedstawiła dowodów niezbędnych do skorzystania z opłaty ulgowej przewidzianej dla małych przedsiębiorstw i nałożyła na nią opłatę administracyjną, po drugie, wniosek o stwierdzenie, że skarżącej przysługuje status małego przedsiębiorstwa, i o nałożenie na nią odpowiedniej opłaty, a po trzecie, wniosek na podstawie art. 263 TFUE o stwierdzenie nieważności faktur wystawionych przez ECHA,

SĄD (szósta izba),

w składzie: S. Frimodt Nielsen, prezes, F. Dehousse (sprawozdawca) i A.M. Collins, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 20 stycznia 2016 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: włoski.

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

- 1 W dniu 10 listopada 2011 r. skarżąca, K Chimica Srl, przystąpiła do rejestracji substancji na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. 2006, L 396, s. 1).
- 2 W trakcie postępowania rejestracyjnego skarżąca wskazała, że jest „małym przedsiębiorstwem” w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie definiowania mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (zwanym dalej „MŚP”) (Dz.U. 2003, L 124, s. 36). Złożenie tego oświadczenia pozwoliło jej skorzystać z ulgowej opłaty pobieranej od wszystkich wniosków o rejestrację, przewidzianej w art. 6 ust. 4 rozporządzenia nr 1907/2006. Zgodnie z art. 74 ust. 1 tego rozporządzenia wspomniana opłata została zdefiniowana w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 340/2008 z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie opłat i należności wnoszonych na rzecz Europejskiej Agencji Chemikaliów na mocy rozporządzenia nr 1907/2006 (Dz.U. 2008, L 107, s. 6). Załącznik I do rozporządzenia nr 340/2008 określa między innymi wysokość opłat pobieranych od wniosków o rejestrację składanych na podstawie art. 6 rozporządzenia nr 1907/2006, a także ulgi przyznawane mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom. Ponadto zgodnie z art. 13 ust. 4 rozporządzenia nr 340/2008, jeżeli osoba fizyczna lub prawna, która twierdzi, że jest uprawniona do ulgi lub zwolnienia z opłaty, nie może udowodnić, że jest do takiej ulgi lub zwolnienia uprawniona, wówczas Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) pobiera pełną opłatę lub należność oraz opłatę administracyjną. W tym względzie zarząd ECHA przyjął w dniu 12 listopada 2010 r. decyzję MB/D/29/2010 w sprawie klasyfikacji usług, od których pobierane są opłaty (zwaną dalej „decyzją MB/D/29/2010”). W art. 2 oraz w tabeli 1 zawartej w załączniku do tej decyzji, zmienionej decyzją MB/21/2012/D zarządu ECHA z dnia 12 lutego 2013 r., wskazano, że opłata administracyjna, o której mowa w art. 13 ust. 4 rozporządzenia nr 340/2008, wynosi 19 900 EUR w przypadku dużych przedsiębiorstw, 13 900 EUR w przypadku średnich przedsiębiorstw i 7960 EUR w przypadku małych przedsiębiorstw.
- 3 W dniu 10 listopada 2011 r. ECHA wystawiła fakturę nr 10029302 opiewającą na kwotę 9300 EUR. Zgodnie z obowiązującym w chwili wystąpienia okoliczności faktycznych załącznikiem I do rozporządzenia nr 340/2008 wskazana kwota odpowiadała opłacie pobieranej od małego przedsiębiorstwa za wspólne przedłożenie informacji w odniesieniu do substancji w ilości powyżej 1000 ton.
- 4 W dniu 15 lipca 2012 r. skarżąca została wezwana przez ECHA do dostarczenia pewnej liczby dokumentów w celu zweryfikowania jej oświadczenia, w którym wskazała, że jest małym przedsiębiorstwem.
- 5 W dniu 14 czerwca 2013 r., po wymianie dokumentów i korespondencji elektronicznej, ECHA wydała decyzję SME(2013) 2249. W decyzji tej ECHA uznała, że nie otrzymała niezbędnych dowodów, by stwierdzić, iż skarżąca jest małym przedsiębiorstwem, i że zgodnie z art. 4 ust. 1 decyzji MB/D/29/2010 skarżąca była zobowiązana do uiszczenia opłaty mającej zastosowanie do dużego przedsiębiorstwa. W tych okolicznościach ECHA poinformowała skarżącą, że wystawi jej fakturę pokrywającą różnicę między pierwotnie uiszczoną opłatą a opłatą ostatecznie należną oraz fakturę w wysokości 19 900 EUR tytułem opłaty administracyjnej.

- 6 W dniu 17 czerwca 2013 r. skarżąca wysłała do ECHA wiadomość elektroniczną, do której załączyła nowe dokumenty. Skarżąca zwróciła się również do ECHA o wyjaśnienia dotyczące określenia jej wielkości.
- 7 W dniu 2 lipca 2013 r. ECHA odpowiedziała skarżącej, że rozumiała jej wniosek w istocie jako wniosek o ponowne rozpatrzenie jej stanowiska. Z uwagi w szczególności na starania skarżącej podjęte w celu wyjaśnienia sytuacji faktycznej zaistniałej w niniejszej sprawie ECHA stwierdziła, że postanowiła wyjątkowo uwzględnić dodatkowe informacje, które mogłyby zostać jej przekazane.
- 8 W dniu 15 października 2013 r., po kolejnej wymianie dokumentów i korespondencji elektronicznej, ECHA wydała decyzję SME(2013) 3665 (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”). ECHA uznała w tej decyzji, że informacje przekazane po wydaniu decyzji SME(2013) 2249 nie mogły zmienić wniosku zawartego w rzeczonyj decyzji. W szczególności ECHA wyjaśniła, że skarżąca nie przekazała informacji dotyczących „pośredniego przedsiębiorstwa partnerskiego”, mianowicie Compagnie d’Investissement des Alpes SA. ECHA uznała na tej podstawie, że skarżąca nie przedstawiła niezbędnych dowodów pozwalających stwierdzić, iż jest ona małym przedsiębiorstwem. ECHA poinformowała ponadto skarżącą, że termin płatności faktur wystawionych po wydaniu decyzji SME(2013) 2249 już upłynął, w związku z czym miała ona jej wysłać nowe faktury.
- 9 W dniu 15 października 2013 r. ECHA wystawiła na podstawie zaskarżonej decyzji fakturę nr 10045647 opiewającą na kwotę 13 950 EUR oraz fakturę nr 10045649 opiewającą na kwotę 19 900 EUR.

Przebieg postępowania i żądania stron

- 10 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 grudnia 2013 r. skarżąca wniosła niniejszą skargę. Skarga ta jest jedną z serii spraw powiązanych.
- 11 Pierwsza sprawa tej serii spraw powiązanych zakończyła się wydaniem wyroku stwierdzającego nieważność z dnia 2 października 2014 r., Spraylat/ECHA (T-177/12, EU:T:2014:849).
- 12 W dniu 8 stycznia 2015 r. w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu postępowania Sądu z dnia 2 maja 1991 r. strony zostały wezwane do przedstawienia swoich uwag co do ewentualnego znaczenia wyroku z dnia 2 października 2014 r., Spraylat/ECHA (T-177/12, EU:T:2014:849) dla niniejszego sporu oraz do udzielenia odpowiedzi na jedno pytanie. Strony zastosowały się do tego wezwania w wyznaczonym terminie.
- 13 W dniu 13 listopada 2015 r. na wniosek sędziego sprawozdawcy Sąd (szósta izba) postanowił o otwarciu ustnego etapu postępowania i w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 89 jego regulaminu postępowania wezwał strony do udzielenia odpowiedzi na pytania i do przekazania pewnych dokumentów. Strony zastosowały się do tych wezwań w wyznaczonym terminie.
- 14 W dniu 8 stycznia 2016 r., w ramach środków organizacji postępowania z dnia 13 listopada 2015 r., ECHA przedstawiła nowe wnioski dowodowe. Te wnioski dowodowe zostały włączone do akt sprawy.
- 15 Na rozprawie w dniu 20 stycznia 2016 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na pytania ustne postawione przez Sąd.
- 16 Skarżąca wnosi do Sądu o:
 - stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;
 - stwierdzenie, że w świetle dokumentów udostępnionych ECHA przysługuje jej status MŚP i nakazanie, by śledztwo zostało ograniczone do czterech spółek;

- zastosowanie ulgowej opłaty przewidzianej dla MŚP;
 - stwierdzenie nieważności faktury nr 10029302 opiewającej na kwotę 9300 EUR dochodzoną tytułem różnicy należnej w ramach pełnej stawki opłaty zastosowanej wobec skarżącej;
 - stwierdzenie nieważności faktury nr 10043954 wystawionej przez ECHA celem uiszczenia opłaty administracyjnej.
- 17 W replice, obok pierwotnych żądań przytoczonych powyżej, skarżąca wnosi do Sądu o:
- stwierdzenie nieważności faktury nr 10045647 z dnia 15 października 2013 r. opiewającej na kwotę 13 950 EUR dochodzoną tytułem różnicy z pełną stawką opłaty zastosowanej wobec skarżącej i uzyskanie zwrotu kwoty zapłaconej w dniu 24 stycznia 2014 r.;
 - stwierdzenie nieważności faktury nr 10045649 z dnia 15 października 2013 r. wystawionej przez ECHA celem uiszczenia opłaty administracyjnej;
 - obciążenie pozwanej kosztami postępowania.
- 18 W swej odpowiedzi na środki organizacji postępowania z dnia 13 listopada 2015 r. (pkt 13 powyżej) skarżąca wskazała, że rezygnuje z żądań stwierdzenia nieważności faktur nr 10029302 i nr 10043954.
- 19 ECHA wnosi do Sądu o:
- oddalenie skargi;
 - obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności niektórych żądań

- 20 W pierwszej kolejności, jeśli chodzi o żądania drugie i trzecie skargi zmierzające, po pierwsze, do stwierdzenia, że w świetle dokumentów, które zostały udostępnione ECHA, skarżącej przysługuje status MŚP, i do nakazania, by śledztwo zostało ograniczone do czterech spółek, a po drugie, do zastosowania opłaty ulgowej przewidzianej dla MŚP, należy przypomnieć, że sąd Unii Europejskiej, w ramach sprawowanej przez siebie kontroli legalności, nie jest właściwy do kierowania nakazów do instytucji lub do ich zastępowania, ponieważ do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku wydanego w związku ze skargą o stwierdzenie nieważności, jest zobowiązany właściwy organ (zob. wyrok z dnia 15 września 1998 r., *European Night Services i in./Komisja*, T-374/94, T-375/94, T-384/94 i T-388/94, EU:T:1998:198, pkt 53 i przytoczone tam orzecznictwo). W związku z tym żądania drugie i trzecie skargi należy odrzucić jako niedopuszczalne.
- 21 W drugiej kolejności, jeśli chodzi o żądania przedstawione po raz pierwszy na etapie repliki, zmierzające do stwierdzenia nieważności faktury nr 10045647, jak również do zwrotu kwoty zapłaconej w dniu 24 stycznia 2014 r. i do stwierdzenia nieważności faktury nr 10045649, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 44 § 1 lit. d) regulaminu postępowania z dnia 2 maja 1991 r. skarżący jest zobowiązany wskazać w skardze swe żądania. Ponadto z orzecznictwa wynika, że zastrzeżenie przewidziane w art. 48 § 2 regulaminu postępowania z dnia 2 maja 1991 r., które nie pozwala na podnoszenie nowych zarzutów, chyba że ich podstawą są okoliczności prawne i faktyczne ujawnione dopiero w toku postępowania, dotyczy a fortiori wszelkich modyfikacji żądań. Tak więc wobec braku okoliczności prawnych i faktycznych ujawnionych w toku pisemnego etapu postępowania pod uwagę

można brać jedynie żądania przedstawione w skardze wszczynającej postępowanie, a zasadność skargi należy badać wyłącznie w świetle żądań widniejących w skardze wszczynającej postępowanie (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2013 r., Berliner Institut für Vergleichende Sozialforschung/Komisja, T-73/08, niepublikowany, EU:T:2013:433, pkt 42, 43 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 22 W niniejszej sprawie należy stwierdzić, że zgodnie ze słowami samej skarżącej, a także jak wynika z załączników do repliki, faktury nr 10045647 i nr 10045649 są opatrzone datą 15 października 2013 r., czyli tą samą datą co data wydania zaskarżonej decyzji. Skarżąca nie podniosła żadnej okoliczności pozwalającej uznać, że owe faktury zostały otrzymane po wniesieniu niniejszej skargi. W związku z tym brak jest okoliczności prawnych lub faktycznych ujawnionych w toku pisemnego etapu postępowania, które mogłyby uzasadniać spóźnione żądania dotyczące tych faktur.
- 23 Ponadto w każdym razie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem aktami, które mogą być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności w rozumieniu art. 263 TFUE, są wyłącznie środki wywołujące wiążące skutki prawne, które mogą mieć wpływ na interesy strony skarżącej, zmieniając w istotny sposób jej sytuację prawną (wyrok z dnia 11 listopada 1981 r., IBM/Komisja, 60/81, EU:C:1981:264, pkt 9; postanowienie z dnia 4 października 1991 r., Bosman/Komisja, C-117/91, EU:C:1991:382, pkt 13; wyrok z dnia 15 stycznia 2003 r., Philip Morris International/Komisja, T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 i T-272/01, EU:T:2003:6, pkt 77).
- 24 Ustalenie, czy akt, którego dotyczy żądanie stwierdzenia nieważności, może być przedmiotem skargi, wymaga wzięcia pod uwagę jego istoty, zaś forma, w której ów akt został przyjęty, jest tu co do zasady bez znaczenia (wyroki: z dnia 11 listopada 1981 r., IBM/Komisja, 60/81, EU:C:1981:264, pkt 9; z dnia 28 listopada 1991 r., Luksemburg/Parlament, C-213/88 i C-39/89, EU:C:1991:449, pkt 15; z dnia 24 marca 1994 r., Air France/Komisja, T-3/93, EU:T:1994:36, pkt 43, 57).
- 25 Ponadto decyzja potwierdzająca jedynie wcześniejszą decyzję nie stanowi aktu zaskarżalnego, tak więc skarga skierowana przeciwko takiej decyzji jest niedopuszczalna (wyroki: z dnia 25 października 1977 r., Metro SB-Großmärkte/Komisja, 26/76, EU:C:1977:167, pkt 4; z dnia 5 maja 1998 r., Zjednoczone Królestwo/Komisja, C-180/96, EU:C:1998:192, pkt 27, 28; zob. również postanowienie z dnia 10 czerwca 1998 r., Cementir/Komisja, T-116/95, EU:T:1998:120, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 26 Co się tyczy pojęcia aktu potwierdzającego, z orzecznictwa wynika, że akt jest uważany za potwierdzający jedynie wcześniejszą decyzję, jeżeli nie zawiera on w stosunku do wcześniejszej decyzji żadnego nowego elementu, a jego wydanie nie zostało poprzedzone ponownym przeanalizowaniem sytuacji, w jakiej znajduje się adresat tej decyzji (wyrok z dnia 7 lutego 2001 r., Inpesca/Komisja, T-186/98, EU:T:2001:42, pkt 44; postanowienie z dnia 29 kwietnia 2004 r., SGL Carbon/Komisja, T-308/02, EU:T:2004:119, pkt 51).
- 27 W niniejszej sprawie należy zaznaczyć, że w przeciwieństwie do sytuacji zaistniałej w sprawie, w której zapadł wyrok z dnia 2 października 2014 r., Spraylat/ECHA (T-177/12, EU:T:2014:849), w decyzji SME(2013) 2249, do której nawiązuje zaskarżona decyzja, znajduje się wyraźne odesłanie do decyzji MB/D/29/2010, zmienionej decyzją MB/21/2012/D, oraz że wskazano w niej, iż „ECHA wyda [...] fakturę z tytułu opłaty administracyjnej w wysokości 19 900 EUR”. W decyzji SME(2013) 2249 stwierdzono też, że ECHA wyda fakturę dodatkową za przedłożenie, aby pokryć różnicę między pierwotnie uiszczoną opłatą a opłatą przewidzianą w rozporządzeniu nr 340/2008 dla dużego przedsiębiorstwa. ECHA wskazała ponadto w zaskarżonej decyzji, że wysłała do skarżącej nowe faktury celem zastąpienia faktur nr 10043953 i nr 10043954, które zostały wystawione po wydaniu decyzji SME(2013) 2249 i których data płatności już upłynęła. Wynika stąd, że zaskarżona decyzja, analizowana w świetle decyzji SME(2013) 2249, określała istotne elementy zobowiązań skarżącej wobec ECHA. Dlatego też faktury nr 10045647 i nr 10045649 mają charakter aktów wykonawczych do tej decyzji

i stanowią akty potwierdzające w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 26 powyżej (zob. analogicznie postanowienie z dnia 30 czerwca 2009 r., CPEM/Komisja, T-106/08, niepublikowane, EU:T:2009:228, pkt 32).

- 28 Zważywszy na te okoliczności, należy odrzucić jako niedopuszczalne podniesione po raz pierwszy na etapie repliki żądania zmierzające do stwierdzenia nieważności faktury nr 10045647, jak również do zwrotu kwoty zapłaconej w dniu 24 stycznia 2014 r. oraz do stwierdzenia nieważności faktury nr 10045649.
- 29 W świetle powyższego należy ograniczyć badanie skargi do żądania stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji.

Co do istoty

- 30 Na poparcie skargi skarżąca podnosi dwa zarzuty. Zarzut pierwszy jest oparty w istocie na błędnej wykładni zalecenia 2003/361. Zarzut drugi dotyczy bezprawnego charakteru odmowy przyznania skarżącej statusu MŚP.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na błędnej wykładni zalecenia 2003/361

- 31 Przypomniawszy stosowne przepisy zalecenia 2003/361, skarżąca wskazuje, że aby określić wielkość przedsiębiorstwa, należy dodać do danych tego przedsiębiorstwa dane ewentualnych przedsiębiorstw partnerskich (oraz dane przedsiębiorstw powiązanych z nimi), jak również dane ewentualnych przedsiębiorstw powiązanych (oraz dane ich przedsiębiorstw partnerskich, znajdujących się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu). W niniejszej sprawie ECHA uznała niesłusznie, że Medini Ltd i A.L.O. Immobilien GmbH były przedsiębiorstwami „partnerskimi” skarżącej. Przedsiębiorstwa te były w istocie spółkami partnerskimi I.C.B. Srl, zaś ta ostatnia była przedsiębiorstwem powiązaniem ze skarżącą. Ponadto ani Compagnie d’Investissement des Alpes, ani ewentualne przedsiębiorstwa partnerskie Medini, w przedmiocie których ECHA wezwała do przekazania informacji, nie są przedsiębiorstwami partnerskimi I.C.B. i, a fortiori, nie znajdują się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu względem tego ostatniego przedsiębiorstwa. Aby określić wielkość skarżącej, należy więc uwzględnić wyłącznie dane skarżącej, dane I.C.B. (jako przedsiębiorstwa powiązanego) oraz dane Medini i A.L.O. Immobilien (jako przedsiębiorstw partnerskich I.C.B.). Skarżąca przekazała ECHA wszystkie istotne informacje dotyczące tych przedsiębiorstw. Jeśli chodzi o dokonaną przez ECHA w jej pismach wykładnię art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361, skarżąca podkreśla, że termin „wyłącznie” nie figuruje we włoskiej wersji tego przepisu. Ponadto wykładnia ECHA prowadzi do uwzględniania „w nieskończoność” danych przedsiębiorstw partnerskich lub powiązanych. Wykładnia ta jest nadmiernie rozszerzająca. Skarżąca nie należy do grupy przedsiębiorstw obejmującej Compagnie d’Investissement des Alpes lub ewentualne przedsiębiorstwa partnerskie Medini. Przewodnik użytkownika dotyczący definicji MŚP, opublikowany przez Komisję Europejską i dostępny w Internecie (zwany dalej „przewodnikiem dotyczącym definicji MŚP”), na który ECHA powołuje się w swych pismach, potwierdza wykładnię skarżącej.
- 32 ECHA wskazuje przede wszystkim, że przedsiębiorstwa Medini i A.L.O. Immobilien nie zostały uznane za przedsiębiorstwa partnerskie skarżącej. Ponadto zaskarżona decyzja odnosi się do Compagnie d’Investissement des Alpes jako „pośredniego” przedsiębiorstwa partnerskiego skarżącej. Żądania udzielenia informacji dotyczących tego przedsiębiorstwa oraz przedsiębiorstw potencjalnie powiązanych z Medini opierają się na art. 6 załącznika do zalecenia 2003/361. W szczególności zgodnie z art. 6 ust 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361 ECHA starała się dokonać oceny danych dwóch przedsiębiorstw partnerskich I.C.B. (mianowicie Medini i A.L.O. Immobilien). ECHA twierdzi, że w tym celu zastosowała art. 6 ust. 3 akapit pierwszy, który zawiera wskazówki co do sposobu ustalenia danych przedsiębiorstwa partnerskiego przedsiębiorstwa powiązanego. W konsekwencji ECHA zażądała

od skarżącej przekazania jej danych A.L.O. Immobilien oraz Medini, jak również danych ich przedsiębiorstw powiązanych (to jest Compagnie d'Investissement des Alpes). Żądanie to było ponadto zgodne z brzmieniem art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361, który w przeciwieństwie do tego, co jest przewidziane dla przedsiębiorstw samodzielnych, nie stanowi, że określenie danych przedsiębiorstw partnerskich przedsiębiorstw powiązanych z odnośnym przedsiębiorstwem powinno być przeprowadzone „wyłącznie” na podstawie ksiąg rachunkowych tych przedsiębiorstw. ECHA podkreśla, że termin „wyłącznie” został powtórzony w wielu wersjach językowych zalecenia 2003/361. ECHA interpretuje więc art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361 jako zobowiązujący ją do uwzględnienia danych wszystkich przedsiębiorstw powiązanych z przedsiębiorstwami partnerskimi, do których odnosi się ów przepis. Odmienna wykładnia prowadziłaby do zmiany statusu MŚP przysługującego przedsiębiorstwu w zależności od tego, czy przedsiębiorstwa partnerskie przedsiębiorstw powiązanych z odnośnym przedsiębiorstwem są albo nie są ujęte w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstw, z którymi są one powiązane (mianowicie Compagnie d'Investissement des Alpes). Wykładnia ta jest również zgodna z kryterium ścisłej wykładni, które należy przyjąć w odniesieniu do zalecenia 2003/361. Jest ona też zgodna z przewodnikiem dotyczącym definicji MŚP, a w szczególności z notą wyjaśniającą i załącznikami do tego przewodnika. ECHA dodaje, że pojęcie „grupy przedsiębiorstw” przedstawione przez skarżącą jest niezgodne z przepisami zalecenia 2003/361. Przynależność przedsiębiorstwa do grupy zależy od relacji, jakie utrzymuje ono z innymi przedsiębiorstwami, a nie od istnienia holdingu. ECHA podkreśla, że w niniejszej sprawie jeden z akcjonariuszy i członków zarządu I.C.B. jest również prezesem zarządu skarżącej i członkiem zarządu A.L.O. Immobilien. Konieczne jest więc zbadanie danych Compagnie d'Investissement des Alpes przed stwierdzeniem, czy skarżącej przysługuje status MŚP.

- 33 Na wstępie należy zaznaczyć, że zarówno rozporządzenie nr 1907/2006 w art. 3, jak i rozporządzenie nr 340/2008 w motywie 9 i art. 2 odsyłają do zalecenia 2003/361 w celu zdefiniowania MŚP.
- 34 Zalecenie 2003/361 zawiera załącznik, którego tytuł I dotyczy „[d]efinicji mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw przyjętej przez Komisję”. Artykuł 2 tego tytułu ma nagłówek „Stan zatrudnienia i pułapy finansowe określające kategorie przedsiębiorstw”.
- 35 W przypadku samodzielnego przedsiębiorstwa, to znaczy przedsiębiorstwa, które nie jest uznawane za „przedsiębiorstwo partnerskie” lub „przedsiębiorstwo powiązane” w rozumieniu art. 3 ust. 2 i 3 załącznika do zalecenia 2003/361, określenie danych, w tym stanu zatrudnienia, jest dokonywane wyłącznie na podstawie ksiąg rachunkowych tego przedsiębiorstwa zgodnie z art. 6 ust. 1 rzeczonoego załącznika.
- 36 W przypadku przedsiębiorstwa mającego przedsiębiorstwa partnerskie lub przedsiębiorstwa powiązane dane, w tym dane dotyczące stanu zatrudnienia, określa się na podstawie ksiąg rachunkowych i innych danych przedsiębiorstwa lub, o ile istnieją, skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedsiębiorstwa lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w którym przedsiębiorstwo jest ujęte w drodze konsolidacji, zgodnie z art. 6 ust. 2 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361. Na podstawie art. 6 ust. 2 akapity drugi i trzeci załącznika do zalecenia 2003/361 do tych danych należy dodać, po pierwsze, dane przedsiębiorstw partnerskich (znajdujących się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu względem odnośnego przedsiębiorstwa) proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub procentu posiadanych głosów, uwzględniając najwyższą z tych dwóch wartości wyrażonych procentowo, a po drugie, pełne dane przedsiębiorstw bezpośrednio lub pośrednio powiązanych z odnośnym przedsiębiorstwem, które to dane nie zostały już ujęte w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
- 37 Celem stosowania art. 6 ust. 2 załącznika do zalecenia 2003/361 dane przedsiębiorstw partnerskich odnośnego przedsiębiorstwa pochodzą z ich ksiąg rachunkowych i innych danych, w tym skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o ile istnieje; dane te uzupełnia się pełnymi danymi przedsiębiorstw, które są powiązane z tymi przedsiębiorstwami partnerskimi, chyba że owe dane

zostały już podane wcześniej w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego na podstawie art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361. Jeśli chodzi o dane przedsiębiorstw powiązanych z odnośnym przedsiębiorstwem, pochodzą one z ich ksiąg rachunkowych i innych danych, w tym skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o ile istnieje. Do tych danych dodaje się proporcjonalnie dane ewentualnych przedsiębiorstw partnerskich tych przedsiębiorstw powiązanych znajdujących się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu względem nich, jeśli nie zostały one już ujęte w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego w stosunku co najmniej ekwiwalentnym do procentowego udziału w kapitale lub do procentu posiadanych głosów, uwzględniając najwyższą z tych dwóch wartości wyrażonych procentowo zgodnie z art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361.

- 38 W niniejszej sprawie ECHA wskazała w zaskarżonej decyzji, że skarżąca nie przekazała informacji dotyczących „pośredniego przedsiębiorstwa partnerskiego”, mianowicie Compagnie d’Investissement des Alpes. Na tej podstawie ECHA uznała, że skarżąca nie przedstawiła niezbędnych dowodów, by stwierdzić, iż jest ona małym przedsiębiorstwem.
- 39 Jeśli chodzi o żądanie udzielenia informacji dotyczących Compagnie d’Investissement des Alpes, ECHA doprecyzowała swoje uzasadnienie w piśmie wysłanym pocztą elektroniczną w dniu 17 lipca 2013 r. oraz w piśmie z dnia 15 października 2013 r. o sygnaturze SME(2013) 3666, załączonym do zaskarżonej decyzji.
- 40 W piśmie wysłanym pocztą elektroniczną w dniu 17 lipca 2013 r. ECHA wskazała, że Compagnie d’Investissement des Alpes powinna zostać uznana za przedsiębiorstwo partnerskie skarżące, ponieważ była ona bezpośrednio powiązana z A.L.O. Immobilien, która to spółka sama była spółką partnerską skarżącej. W konsekwencji zdaniem ECHA dane Compagnie d’Investissement des Alpes powinny zostać uwzględnione celem określenia wielkości skarżącej. ECHA wskazała w tym względzie na art. 3 i 6 załącznika do zalecenia 2003/361.
- 41 W piśmie z dnia 15 października 2013 r. załączonym do zaskarżonej decyzji ECHA wspomniała o znaczeniu całego art. 6 załącznika do zalecenia 2003/361, jeśli chodzi o dane Medini, A.L.O. Immobilien i Compagnie d’Investissement des Alpes. Przytaczając przede wszystkim przepisy art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361, ECHA uznała, że użycie zwrotu „bepośrednio na wyższym lub niższym szczeblu” nie ograniczało relacji odnośnego przedsiębiorstwa. Następnie ECHA wskazała „ponadto”, że zażądała przekazania danych Compagnie d’Investissement des Alpes na podstawie art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361 „w zakresie, w jakim zgodnie z tym przepisem dane przedsiębiorstw partnerskich (to znaczy Medini i A.L.O. Immobilien) odnośnego przedsiębiorstwa pochodz[iały] z ich ksiąg rachunkowych i innych danych, w tym skonsolidowanego sprawozdania finansowego, o ile istni[ę]ły” i w zakresie, w jakim „dane te uzupełnia[ne były] pełnymi danymi przedsiębiorstw, które [były] powiązane (to znaczy Compagnie d’Investissement des Alpes) z tymi przedsiębiorstwami partnerskimi (to jest A.L.O. Immobilien), chyba że dane te zostały już podane wcześniej w ramach skonsolidowanego sprawozdania finansowego”. Wreszcie ECHA przyjęła, że w zakresie, w jakim Compagnie d’Investissement des Alpes była powiązana z A.L.O. Immobilien, która była spółką partnerską I.C.B., przy czym ta ostatnia sama była powiązana ze skarżącą, dane „pośredniego przedsiębiorstwa partnerskiego”, czyli Compagnie d’Investissement des Alpes, powinny zostać wzięte pod uwagę celem ustalenia ogółu danych dotyczących skarżącej. „Z tego względu” ECHA poinformowała skarżącą, że otrzyma zaskarżoną decyzję, potwierdzając w ten sposób, że nie była ona uprawniona do ulgowej opłaty.
- 42 Z uzasadnienia przyjętego przez ECHA wynika, po pierwsze, że podstawą prawną wskazaną przez ECHA w celu zażądania od skarżącej przekazania informacji dotyczących Compagnie d’Investissement des Alpes był art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361, a po drugie, że nieprzekazanie tych informacji przez skarżącą uzasadniło wydanie zaskarżonej decyzji.

- 43 W pierwszej kolejności należy wspomnieć w tym względzie o powiązaniach utrzymywanych przez skarżącą z innymi przedsiębiorstwami w momencie zaistnienia okoliczności faktycznych, które to powiązania nie są kwestionowane przez strony, co potwierdziły one podczas rozprawy. Przede wszystkim skarżąca była powiązana z I.C.B., ponieważ przedsiębiorstwo to posiadało większość kapitału zakładowego skarżącej. Następnie I.C.B. była przedsiębiorstwem partnerskim dwóch przedsiębiorstw, Medini i A.L.O. Immobilien, posiadając ponad 25%, ale mniej niż 50% ich kapitału zakładowego. Wreszcie A.L.O. Immobilien była powiązana z Compagnie d'Investissement des Alpes w zakresie, w jakim to ostatnie przedsiębiorstwo posiadało większość kapitału zakładowego, a więc a priori większość głosów akcjonariuszy pierwszego przedsiębiorstwa.
- 44 W drugiej kolejności należy zaznaczyć, że z uwagi na stan faktyczny w niniejszej sprawie podstawa prawna wskazana przez ECHA nie pozwalała żądać od skarżącej przekazania informacji dotyczących Compagnie d'Investissement des Alpes. Z art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361 jasno wynika bowiem, że ów przepis ma zastosowanie przy ocenie danych przedsiębiorstw partnerskich „odnośnego przedsiębiorstwa”, to jest przedsiębiorstwa, które było objęte badaniem na podstawie zalecenia 2003/361 celem ustalenia jego wielkości. Tymczasem w niniejszej sprawie wbrew temu, co ECHA wskazała w piśmie z dnia 15 października 2013 r., Medini i A.L.O. Immobilien nie są przedsiębiorstwami partnerskimi skarżącej w rozumieniu art. 3 ust. 2 załącznika do zalecenia 2003/361. ECHA przyznała to zresztą podczas rozprawy. Jeśli chodzi o pojęcie „pośredniego” przedsiębiorstwa partnerskiego, na które ECHA powołała się podczas postępowania administracyjnego i przed Sądem, nie jest ono przewidziane w zaleceniu 2003/361.
- 45 W trzeciej kolejności należy odrzucić przedstawioną przez ECHA w jej pismach wykładnię zaskarżonej decyzji, zgodnie z którą starała się ona dokonać oceny danych dwóch przedsiębiorstw partnerskich I.C.B., mianowicie Medini i A.L.O. Immobilien, na podstawie art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361 i zastosowała w tym celu art. 6 ust. 3 akapit pierwszy tego załącznika, który zawiera wskazówki co do sposobu ustalenia danych przedsiębiorstwa partnerskiego przedsiębiorstwa powiązanego. Taka wykładnia jest bowiem niezgodna z brzmieniem pisma z dnia 15 października 2013 r. W piśmie tym zostało podkreślone, po pierwsze, że ECHA zażądała danych Compagnie d'Investissement des Alpes na podstawie art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361, a po drugie, że ECHA zastosowała ten przepis w niniejszym przypadku.
- 46 W czwartej kolejności, nawet jeśli – jak ECHA podnosi w swych pismach – jej zamiarem było zastosowanie art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361, a następnie odwołanie się w tych ramach do art. 6 ust. 3 akapit pierwszy, rozumowanie to nie wynika w sposób jasny i jednoznaczny z dokumentów przedstawionych w postępowaniu i w żadnym razie nie jest zgodne z obowiązkiem uzasadnienia spoczywającym na ECHA na podstawie art. 296 TFUE.
- 47 W piątej kolejności tytułem uzupełnienia należy wskazać, że dokonana przez ECHA wykładnia przepisów załącznika do zalecenia 2003/361 nie może zostać uwzględniona. Jak zostało bowiem wskazane powyżej, art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361 dotyczy jedynie danych przedsiębiorstw partnerskich „odnośnego przedsiębiorstwa”. Przepis ten nie dotyczy przedsiębiorstw partnerskich przedsiębiorstwa powiązanego z odnośnym przedsiębiorstwem, o których mowa w art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361. Tak więc art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361 nie może służyć do określenia danych przedsiębiorstw partnerskich wskazanych w art. 6 ust. 3 akapit drugi. Wykładnię tę potwierdza fakt, iż art. 6 ust. 3 akapit pierwszy załącznika do zalecenia 2003/361 ma na celu – jak wynika to jasno z jego części wstępnej – „stosowanie ust. 2” art. 6 tego załącznika, a nie stosowanie art. 6 ust. 3 akapit drugi tego załącznika. Ponadto należy odrzucić argument przedstawiony przez ECHA podczas rozprawy, zgodnie z którym wyrażenie „odnośne przedsiębiorstwo” można interpretować w istocie jako obejmujące wszystkie przedsiębiorstwa, których dane należy zebrać, a w szczególności w niniejszym przypadku A.L.O. Immobilien. Poza faktem, iż owa wykładnia nie jest zgodna z celem zalecenia 2003/361, którym jest określenie wielkości odnośnego przedsiębiorstwa, a nie wielkości przedsiębiorstw, które utrzymują z nim powiązania, w niektórych przypadkach mogłaby ona prowadzić do nieograniczonego

uwzględnienia danych przedsiębiorstw znajdujących się na wyższym lub niższym szczeblu względem odnośnego przedsiębiorstwa, co ECHA potwierdziła podczas rozprawy. Jednakże taka wykładnia wychodzi ewidentnie poza treść zalecenia 2003/361, które ma na celu uwzględnienie – w pewnych granicach przewidzianych wyraźnie w tym zaleceniu – danych przedsiębiorstw innych niż odnośne przedsiębiorstwo.

- 48 Pozostałe argumenty przedstawione przez ECHA nie podważają tego wniosku.
- 49 Jeśli chodzi w szczególności o użycie słowa „wyłącznie” w większości wersji językowych art. 6 ust. 1 załącznika do zalecenia 2003/361 oraz, zasadniczo zdaniem ECHA, we włoskiej wersji językowej tego artykułu, należy zaznaczyć, że ma ono na celu wprowadzenie rozróżnienia między samodzielnym przedsiębiorstwem, na którego księgach rachunkowych należy wyłącznie się oprzeć, a niesamodzielnym przedsiębiorstwem, którego księgi rachunkowe i dane przedsiębiorstw partnerskich lub powiązanych służą za podstawę ustaleń. Brak terminu „wyłącznie” w art. 6 ust. 3 akapit drugi załącznika do zalecenia 2003/361 nie oznacza więc, że ECHA może uwzględnić w nieograniczony sposób dane przedsiębiorstw znajdujących się na wyższym lub niższym szczeblu względem odnośnego przedsiębiorstwa.
- 50 Jeśli chodzi o przewodnik dotyczący definicji MŚP opublikowany przez Komisję w Internecie, przede wszystkim należy zaznaczyć, że przewodnik, do którego ECHA odnosi się w swych pismach, został sporządzony po wydaniu zaskarżonej decyzji. Następnie należy przypomnieć, że zarówno rozporządzenie nr 1907/2006 w art. 3, jak i rozporządzenie nr 340/2008 w motywie 9 i art. 2 odsyłają do zalecenia 2003/361 w celu zdefiniowania MŚP, a nie do przewodnika dotyczącego definicji MŚP. Wreszcie ów przewodnik nie może pozostawać w sprzeczności z przepisami zalecenia 2003/361, w szczególności w świetle zasady pewności prawa.
- 51 Co się tyczy podniesionego przez ECHA przed Sądem argumentu, że skarżąca należy do „grupy przedsiębiorstw”, poza faktem, iż ECHA nie wskazała, jaka podstawa prawna pozwalała jej uwzględnić w niniejszym przypadku tę ewentualną okoliczność, z dowodów przedstawionych w toku postępowania, a w szczególności z decyzji SME(2013) 2249, z pisma wysłanego pocztą elektroniczną w dniu 17 lipca 2013 r., z pisma z dnia 15 października 2013 r. i z zaskarżonej decyzji nie wynika, że ECHA powołała się na ten element jako podstawę jej żądania dotyczącego Compagnie d’Investissement des Alpes.
- 52 Mając na względzie wszystkie te okoliczności, należy uznać, że podstawa prawna zastosowana w niniejszej sprawie przez ECHA nie uzasadniała żądania skierowanego do skarżącej, dotyczącego Compagnie d’Investissement des Alpes.
- 53 Dlatego też należy uwzględnić zarzut pierwszy podniesiony na poparcie skargi, w związku z czym należy stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego bezprawnego charakteru odmowy przyznania skarżącej statusu MŚP

- 54 Zważywszy na argumenty przedstawione w ramach zarzutu pierwszego, skarżąca twierdzi, że ECHA powinna była uwzględnić wszystkie jej dane, wszystkie dane I.C.B., 40% danych Medini i 36,66% danych A.L.O. Immobilien. Dane Compagnie d’Investissement des Alpes oraz ewentualnych przedsiębiorstw partnerskich Medini nie mają znaczenia dla określenia jej wielkości. ECHA nie mogła więc odmówić przyznania jej statusu MŚP, opierając się na nieprzekazaniu dokumentów objętych żądaniem dotyczącym tych ostatnich przedsiębiorstw.

- 55 ECHA przypomina, że wykładnia zalecenia 2003/361 zaproponowana przez skarżącą nie jest zgodna ani z przepisami, ani z celami tego zalecenia, ani też ze wskazówkami zawartymi w przewodniku dotyczącym definicji MŚP. W związku z tym ECHA nie popełniła żadnego błędu, uznając, że skarżąca nie mogła skorzystać ze statusu MŚP, ponieważ nie była w stanie przekazać wszystkich danych niezbędnych do wykazania, że miała prawo do ulgowych opłat rejestracyjnych.
- 56 Należy przypomnieć w tym względzie, że nieprzekazanie informacji dotyczących Compagnie d'Investissement des Alpes uzasadniło wydanie zaskarżonej decyzji, a w szczególności odmowę przyznania skarżącej przez ECHA opłaty ulgowej.
- 57 Jak zostało jednak stwierdzone w ramach zarzutu pierwszego, podstawa prawna wskazana w niniejszej sprawie przez ECHA nie uzasadniała skierowanego do skarżącej żądania dotyczącego Compagnie d'Investissement des Alpes.
- 58 Tak więc ECHA popełniła też błąd, uznając, że nieprzekazanie informacji dotyczących Compagnie d'Investissement des Alpes mogło uzasadnić w niniejszej sprawie odmowę przyznania skarżącej opłaty ulgowej.
- 59 W związku z tym należy uznać, że zarzut drugi podniesiony na poparcie skargi jest zasadny, i przyjąć, że na tej podstawie również powinno się stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie kosztów

- 60 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ w głównej mierze ECHA przegrała sprawę, należy ją obciążyć kosztami postępowania zgodnie z żądaniem skarżącej.

Z powyższych względów

SĄD (szósta izba)

orzeka, co następuje:

- 1) Stwierdza się nieważność decyzji Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) SME(2013) 3665 z dnia 15 października 2013 r.**
- 2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.**
- 3) ECHA zostaje obciążona, poza własnymi kosztami, kosztami poniesionymi przez K Chimica Srl.**

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 15 września 2016 r.

Podpisy